

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه

جهت دریافت درجه دکترای حرفه ای تخصصی

طب داخلی

موضوع:

بررسی بیماری سلیاک در زوجهای نابارور مراجعه کننده به چهار مرکز خصوصی درمانی

سطح شهر اردبیل از مهرماه ۸۹ تا اردیبهشت ماه ۹۰

استاد راهنما:

دکتر عباس یزدان بد

دکتر فریبا کهنمویی

استاد مشاور:

دکتر فرهاد پور فرضی

نگارش:

دکتر احمد سبزواری

شماره پایان نامه:

تقديم به:

همسر عزيزم خانم دكترپريسا علي نژاد

كه با نهايت عشق و فداكارى همواره ياورم هست.

به دخترانم تارا و تينا

كه مايه اميد و آرامش من هستند.

تقدیم به اساتید بزرگوارم

جناب آقای دکتر عباس یزدانید

سرکار خانم دکتر فریبا کهنموئی

جناب آقای دکتر فرهاد پورفرضی

که مرا آموختند

و تشکر ویژه از آقای دکتر شکرآبادی ، سرکار خانم دکتر فریبا فتحی و آقای دکتر دیده ور که واقعاً یار و یاور ما در اجرای این پایان نامه بودند .

و با تشکر و سپاس از آقای دکتر فیروز امانی، آقای دکتر طاهری ، آقای دکتر هوشیار، آقای دکتر انتظاری و سرکار خانم حاتمی و همه دوستان و همکاران که در این امر مهم مرا یاری نمودند.

فهرست مطالب

عنوان صفحه

فصل اول : کلیات

۱-۱- مقدمه و اهمیت موضوع ۲

۱-۲- تعریف واژه ها ۵

۱-۳- اهداف و فرضیات ۶

۱-۳-۱- هدف کلی ۶

۱-۳-۲- اهداف اختصاصی ۶

۱-۳-۳- اهداف کاربردی ۶

۱-۳-۴- فرضیات یا سئوالات تحقیق ۷

۱-۳-۵- متغیرهای تحقیق ۷

فصل دوم: پیشینه تحقیق و بررسی متون

۲-۱- ناباروری ۹

۲-۱-۱- تعریف ناباروری ۹

۲-۱-۲- بررسی های ضروری در ناباروری ۹

۲-۱-۳- تعریف ناباروری با علت نامشخص ۱۰

۲-۱-۴- درمان ناباروری با علت نامشخص ۱۰

۲-۲- بیماری سلیاک ۱۱

۲-۲-۱- اتیولوژی ۱۲

۲-۲-۲- تست های تشخیصی و غربالگری ۱۲

۲-۲-۳- علائم و بیماری های همراه ۱۶

۲-۲-۴- عوارض ۱۶

۲-۲-۵- درمان ۱۷

۲-۳- بررسی متون ۱۷

۲-۳-۱- بررسی متون در ایران ۱۷

۲-۳-۲- بررسی متون در جهان ۱۸

فصل سوم: روش تحقیق و شیوه اجرای طرح

۳-۱- روش نمونه گیری و جمع آوری داده ها ۲۱

۳-۲- نوع مطالعه ۲۱

۳-۳- جامعه آماری مورد مطالعه ۲۲

۳-۴- جدول متغیرها ۲۲

۳-۵- روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری ۲۳

۳-۶- ملاحظات اخلاقی ۲۳

۳-۷- روش تحقیق ۲۴

۳-۸- فلوچارت ۲۶

فصل چهارم: نتایج

۴-۱- نتایج ۲۸

فصل پنجم :بحث

۱-۵- بحث ۳۴

۲-۵ محدودیتها ۳۸

۳-۵ پیشنهادات ۳۸

منابع ۳۹

چکیده انگلیسی..... ۴۲

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۴- مقایسه شیوع بیماری سلیاک در زوج های نابارور با علت نامشخص در این مطالعه و شیوع کشوری آن	۲۸
جدول ۲-۴- مقایسه تعداد بیماران سلیاک و افراد فاقد بیماری سلیاک به تفکیک جنسیت	۲۹
جدول ۳-۴- مقایسه وزن، قد و سن بین گروه بیماران سلیاک و افراد فاقد بیماری سلیاک	۲۹
جدول ۴-۴- مقایسه میزان بروز علائم گوارشی بین گروه بیماران سلیاک و افراد فاقد بیماری سلیاک
.....	۳۰
جدول ۵-۴- مقایسه شیوع مشکلات قاعدگی و بروز سقط و آنمی در دو گروه زنان بیماری سلیاک و زنان فاقد بیماری سلیاک	۳۱
جدول ۶-۴- یافته های دئودنوم در آندوسکوپی در افراد سروپوزیتیو از نظر بیماری سلیاک	۳۲
جدول ۷-۴- یافته های پاتولوژی به عمل آمده از افراد سروپوزیتیو از نظر بیماری سلیاک	۳۲

چکیده:

بررسی بیماری سلیاک در زوجهای نابارور با علت نامشخص مراجعه کننده به چهار مرکز خصوصی درمانی سطح شهر اردبیل از مهرماه ۸۹ تا اردیبهشت ماه ۹۰ هدف با توجه به بافت جمعیتی جوان کشور ما و شیوع ۱۰ تا ۱۵ درصدی مشکل ناباروری در زوجهای جوان و ارتباط ناباروری با علت نامشخص با بیماری سلیاک در برخی گزارشات، این مطالعه با هدف بررسی بیماری سلیاک در زوجهای نابارور با علت نامشخص در شهر اردبیل انجام شد.

روش کار: کلیه زوجهای نابارور مراجعه کننده در صورت داشتن اسپرموگرام نرمال، هیستروسالپینگوگرافی نرمال و قاعدگی منظم بعنوان ناباروری با علت نامشخص در نظر گرفته شده و تحت آزمایش سرولوژی بیماری سلیاک با اندازه گیری IgA توتال سرم و IgA anti tTG قرار گرفتند و در صورت سرولوژی مثبت بیماران مورد آندوسکوپی و نمونه برداری از قسمتهای دوم و سوم دئودونوم قرار گرفته و نمونه ها بررسی پاتولوژیک شدند.

یافته: از تعداد یکصد زوج مورد مطالعه ۱۴ نفر از نظر بیماری سلیاک سرپوزیتو بودند که از این تعداد ۱۱ نفر با یافته های پاتولوژی تأیید شده و ۳ نفر پاتولوژی نرمال داشتند با در نظر گرفتن شیوع کشوری بیماری سلیاک (یک نفر از هر ۱۰۴ نفر) نتیجه بدست آمده در این مطالعه نشان می دهد شیوع بیماری سلیاک بطور معنی داری بالاتر از جامعه عمومی می باشد (P.Value = ۰/۰۴۴).

از این تعداد ۷ نفر خانم و ۴ نفر اقا بودند که تفاوت جنسیتی از نظر آماری معنی دار نبود. شایعترین شکایت در بین بیماران درد و نفخ شکم (۹/۹۰٪) و بعد از آن آنمی (۹/۴۲٪) بود تفاوتی از نظر وزن، قد، سن، اختلالات قاعدگی و سقط مکرر بین گروه بیماران سلیاک و افراد فاقد بیماری سلیاک مشاهده نشد.

نتیجه گیری: براساس مطالعه ما شیوع بیماری سلیاک در زوجهای نابارور با علت نامشخص در شهرستان اردبیل بطور معنی داری بیشتر از جامعه عمومی است. و به نظر می رسد بیماریابی بیماری سلیاک در این زوجها منطقی و با توجه به هزینه مقایسه ای مقرون به صرفه می باشد.

واژگان کلیدی: ناباروری با علت نامشخص - بیماری سلیاک - IgA anti tTG

فصل اول :

کلیات

۱-۱- مقدمه و اهمیت موضوع

دانش بشری گنجینه ی گرانبهائی است که با زحمت و فداکاری و همت دانشمندان و فرهیختگان بسیاری، از تمامی نژادها و اقوام در طول اعصار گرد آمده است و هر کدام از این اندیشمندان ضمن پاسداشت و حفظ این میراث عظیم، سعی نموده به اندازه وسع خود اندکی بر آن بیافزاید.

در این میان علم پزشکی که مصداقی از علوم تجربی می باشد حاصل مشاهدات، تجارب و آزمون و خطاهای بسیاری است که در طی قرون و اعصار گردآمده است. در طی دهه های اخیر با کشف روش های علمی و آسان شدن ارتباطات و تبادل تجربیات، سرعت رشد آن چند برابر شده است. طبیعی است که هر یک از پژوهشگران این عرصه بسته به مشکلات گریبانگیر جامعه خود پای در این میدان نهاده است.

از آنجا که جمعیت کشور ما ایران، به نسبت کشورهای توسعه یافته، جوان محسوب می شود، مشکل ناباروری با شیوع کلی ۱۰ الی ۱۵ درصد (۱) از مشکلات شایع زوج های جوان، در سنین باروری می باشد.

مشکل ناباروری در این زوج ها علاوه بر این که باعث آزرده گی روحی و روانی و ایجاد مشکلات خانوادگی و اجتماعی برای ایشان می شود، هزینه های سنگینی نیز بر ایشان و سیستم بهداشت و درمان کشور تحمیل می نماید.

حدود ۱۵ تا ۲۰ درصد زوج هایی که از نظر ناباروری بررسی می شوند، ناباروری با علت نامشخص (اولیه) دارند، یعنی در بررسی های معمول شامل بررسی اختلالات هورمونی، بررسی اختلالات